

Komandi partur
Komandi tveir
partar verða um
ungmannafelagið Merkið

Gamla Mortanstova, har tað fyrstu ferð varð dansað jólatræ í Norðragøtu

Fyrstu ferð eg sá ommusystir var í 1947, tá ið eg var 12 ára gamal. Tað var seinastu ferð hon vitjaði í Føroyum.

Ommusystir var av vakrastu kvinnum sum ung og var væl gift í Danmark. Tað var nakað hábærsligt við henni. Hon var ein persónligheit. Hon hevði sínar sannføringar og læt tað eisini koma til kennar. Hon var ein "fornem" og virðilig kvinna, hevði góðar hendur til alt í húsinum, bæði til klædna og matna.

Marin og Zacharias Zachariassen í Mortanstovu við børnunum. Tann stóri drongurin er Aksel Leitisstein. Tann størri gentan er Anna Katrina, sum giftist í Danmark. Tann minna gentan er Johanna Malena. Hon giftist við Sámal Petur Hansen í Køkinum og doyði ung. Marin situr undir Jákupi, pápa trúboðaran Zacharias. Esbern var ikki føddur tá

Onkur segði fyri mær, at einaferð hon tókst við at gera døgurða, segði hon við Lauru á Fløtum, bróðurdóttirina, á danskum: "Man må altid ha' en skummeske (soðspón), når man laver mad; ellers bli'r man aldrig en god kok!" Hon dugdi síni "ting" og hon visti, hvat hon vildi og gjørdi.

Omma plagdi at siga frá, at einaferð, tá ið hon var heima og ferðaðist og hevði dóttirina Esther, sum var smágenta við sær, fóru skyldgenturnar niðan í bøin við henni at henta summardáar og blómur. Tá ið tær høvdu henta eina rúgvu, sigur ein av vin-konunum hjá Esther á gøtudonskum:

"Skal vi hente mer?"

Tá spurdi Esther, sum ikki rættiliga skilti, hvat hon meinti:

"Skal vi hente mor?" Tá helt ein onnur fyri:

"Nei, spørger om vi skal plukke flere blomster!"

Hesum stuttleikaðu børnini sær av. Tey vóru ikki so von við danskt og lærdu henda dagin munin millum tað føroyska "at henta" og tað danska "at plukke".

Hvørja ferð eg var í Keypmannahavn, vitjaði eg ommusystir. Serliga tá ið eg ferðaðist millum Ongland og Føroya um-vegis Danmark. Tað var altíð hugnaligt at vera saman við henni. Hon var ein trúgvandi kvinna og plagdi at siga, at "trúnna hevði hon fingið við móðurmjólkini". Við hesum meinti hon, at hon hevði hoyrt og trúð orði

brøður mínar á deyvaskúlanum í Fredericia, minnist eg, at vit tosaðu um, hvussu skjótt tokini millum Keypmannahavn og ferjurnar til Jyllands mundu koyra. Hann helt, at tey mundu koyra einar 120 km um tíman. Tá í tíðini hildu vit tað vera ein øgilig ferð.

Arne, sonur teirra, var ofta í Gøtu ta tíðina, hann vitjaði og búði í Føroyum. Hann var landmálari og arbeiddi á Matrikultovuni. Hann hevði ein vinmann við sær, Áge Balle Pedersen, sum eisini var landmálari. Hesin búði oftast hjá okkum, og eg minnist, at mamma plagdi at tosa um, hvussu reinførur og ruddiligur hann var. Tað sást ikki eitt hár ella puð á seingini ella í kamarinum, um hann so hevði gist í fleiri dagar. Foreldur míni høvdu samband við Áge líka til tey doyðu.

Fastur mín, Anna Kathrina, fór niður, tá ið hon var blaðung. Hon var hjá mostur síni, Jóhonnu, sum var henni ein dyggur stuðul, líka til hon giftist. Tá ið onkur í ættini kom til Keypmannahavnar, var fyrsta sporið at fara at vitja fastur ella ommusystir. Nú eru tær – og so mong av teirra – ikki longur í hesum heimi. Men minnini eftir tey eru góð!

Her kann skoytast upp í, at Johanna Malena, mamma Jóhonnu, helst hevur búð hjá dóttirini Marin í Norðragøtu sína seinastu tíð. Í hvussu er, so er hon jarðað beint við gomlu kirkjuna í Norðragøtu. Hetta sæst av tí, at Johanna hevur útvegað henni ein gravstein. Hon hevur vist fingið plátuna gjørda í Danmark, og er hon sett inn í eitt stoypt fundament.

Um Zacharias

Zacharias andaðist 21. august seinasta ár. Tí skulu verða søgd nøkur orð um hann. Tað var eitt sjálðsamt samband millum húsin hjá okkum báðum. Vit vóru grannar. Omman, Marin, var fastur ommu mína,

Jóan David, beiggi Jóhonnu Dinesen, var giftur við Onnu Louisu, sum var dóttir Zacharias í Mortanstovu í fyrstu giftu. Her eru tey saman við børnunum Zacharias Karl, Lauru og Jacobinu. Beiggin doyði sum smádrongur

Onnu Sofíu, sum doyði í 1917 av lungnabruna eftir at hava átt seinna sonin, Albert. Marin, sum hevði ivaleysa stórt hús, tók Albert, sum var abbasonur beiggja hennara, til sín, og hann vaks upp sum sonur har í húsinum. Hann giftist við Gunhild, dóttir Símun Paula í Konoy, og flutti til Danmarkar undan krígnum.

Hetta hevur merkt, at tað altíð hevur eitt heilt serlig samband millum húsin.

Her skal eisini verða nevnd Annilena,

Henda myndin er tikin frammanfyri gamla skúla við Gøtugjógv. Aftanfyri er v.m. Elspa Sofia, mamma tann í greinini umrøddu Albert, sum misti mammuna sum nýfðingur í 1917. Høgru megin systirin Jóhanna. Ein sonur hennara var Jóan Jakku í Gerði. Frammanfyri situr í miðjuni Johanna Malena, omma tær báðar. Høgrumegin er dóttir hennara, Marin, og vinstrumegin, Johanna Dinesen, ein onnur dóttir

mamma Zacharias, sum var eitt framúr menniskja við sínum milda sinni og sínum hjálpssemi. Tey bæði bæði, Jákup og Annilena vóru fyrimyndarlig hjún.

Zacharias var ein partur av hesum grannalagnum og hevur stóran part av lívi-num búð í Mortanstovu, eisini tey seinastu mongu árin.

Tað er nógv skrivað um Zacharias, men sum granni kunnu vit bera honum alt gott.

Altíð fittur og blíður. Tað var altíð hugaligt at fáa eitt prát við hann. Hann hevði gott skil á ætt og annars eisini á samfelagsviðurskifti. Men tað var ongantíð nakar ivi um, at tað var tað andaliga sum lá fremst, og hetta merkti eisini hansara liv.

Hann skrivaði eisini nógv, bæði bøkur og tíðarrit. Onkuntíð kundu vit eisini dugna hvørjum øðrum í okkara skrivliga virkseimi. Vit minnast hann við virðing.